

MADAGASKAR

TONGA SOA

I. OGÓLNE INFORMACJE

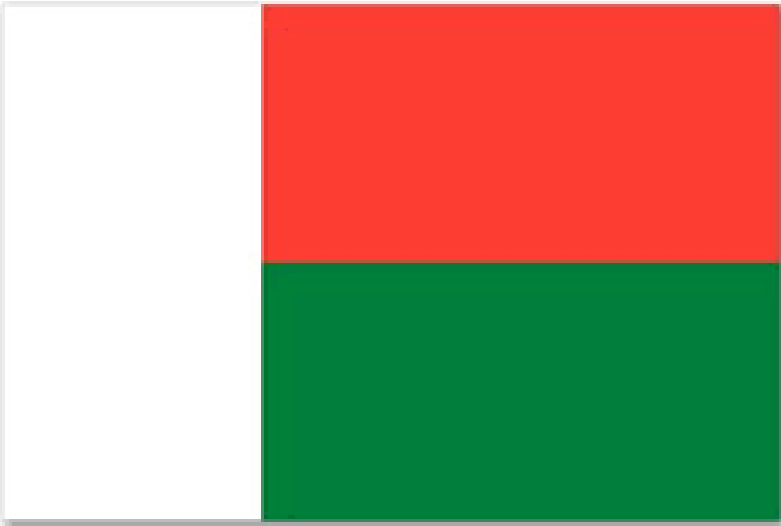
Madagaskar, czwarta pod względem wielkości wyspa świata 581 041 km², położony jest na Oceanie Indyjskim, przy południowo-wschodnim wybrzeżu Afryki. Dzięki swojemu położeniu geograficznemu zaliczany jest do kontynentu afrykańskiego, różni się jednak od niego pod wieloma względami:

- ma specyficzną tylko dla siebie faunę i florę,
- mieszkańcy wyspy - Malgasje pod względem kulturowym i językowym należą do grupy ludów malajsko-polinezyjskich.

Malgasz (z języka francuskiego Malgache) - mieszkaniec Madagaskaru;

SYMBOLE MADAGASARU

Flaga Madagaskaru

Trzy kolory - biały, czerwony i zielony - symbolizują bogatą historię, pragnienie niepodległości i grupę społeczną, która zrealizowała to marzenie o niezależności.

- biały i czerwony to barwy królestwa Merina. Niektórzy twierdzą, że kolory te mają związek z indonezyjskim pochodzeniem Malgaszy;
- kolor zielony to kolor Hova - tak nazywano grupę wpływowych chłopów, którzy byli kimś w rodzaju arystokracji w królestwie Merina. To Hova odegrali najważniejszą rolę w powstaniu niepodległego Madagaskaru;

Godło Madagaskaru

Godło - zawiera mapę wyspy, umieszczoną w środku, na białym tle, a poniżej jej znajduje się głowa rogatego gnu brunatnego. Zielone i czerwone promienie emanują z mapy państwa, upodabniając ją do Słońca. Kolory godła to barwy panafrykańskie;

- Godło jest otoczone przez napisy „Republikan'i Madagasikara”, oznaczający „Republika Madagaskaru”, oraz na spodzie „Tanindrazana - Fahafahana - Fahamarinana”, oznaczający „Ojczyzna - Rewolucja - Wolność”. Obok drugiego napisu znajdują się dwa kłosa zboża.

Palma trójkątna - gatunek endemiczny

Gnu - „zebu” w jęz. malgaskim, symbol bogactwa ich posiadaczy

- ▶ Madagaskar jest bardzo ciekawą wyspą pod względem przyrodniczym;
- ▶ Często nazywany jest „Czerwoną Wyspą”, ponieważ występują na nim czerwone gleby laterytowe;

Na Madagaskarze można wyróżnić trzy strefy geograficzne:

- wybrzeże zachodnie pokryte jest sawanną i tylko wzdłuż dolin rzecznych występują lasy galeriowe.
- środkową część wyspy - około 1/3 jej powierzchni - stanowi tak zwany Płaskowyż Centralny, którego przeciętna wysokość wynosi 1000-1500 m n.p.m.
- wschodnie wybrzeże pokryte jest lasami tropikalnymi.

II. Fauna i flora Madagaskaru

- ▶ Flora Madagaskaru jest bardzo bogata. Występuje tutaj wiele endemicznych roślin - palma trójkątna, wiele gatunków orchidei i baobabów;
- Około 80% wszystkich organizmów żywych występujących na Madagaskarze to gatunki endemiczne w tym między innymi lemury.
- Ponad 10 tysięcy odmian roślin, charakterystycznych jest dla Madagaskaru, z czego ponad 90% znajdziemy tylko i wyłącznie na terenie tejże wyjątkowej wyspy. To właśnie z tego powodu Madagaskar przez wielu ekologów nazywany jest ósmym kontynentem.

„Gwiazda betlejemska” - nazywana jest na wyspie „kwiatem Madagaskaru - złożony na pół liść przypomina kształtem wyspę;

- ▶ Fauna wyspy również jest specyficzna. Nie ma tu wielkich ssaków roślinożernych ani drapieżnych kotów.
- ▶ Największym drapieżnikiem jest krokodyl.
- ▶ Występują natomiast liczne, endemiczne gatunki lemurów i kameleonów;

III. Mieszkańcy Madagaskaru

- ▶ Mieszkańcy Madagaskaru są potomkami przybyszów z Malezji i Polinezji, a także z Arabii, Afryki i Europy. Nie wiadomo, kiedy dokładnie przybyli na wyspę pierwsi osadnicy z Azji. Prawdopodobnie pierwsza fala migracyjna miała miejsce jeszcze przed naszą erą.
- ▶ W VIII - IX wieku naszej ery Madagaskar stanowił ważny punkt na szlaku handlowym między Afryką i Komorami. W tym też okresie na wyspie osadzili się kolejni przybysze z Polinezji, a także ze wschodnich wybrzeży Afryki oraz z Półwyspu Arabskiego.
- ▶ Na przełomie XV i XVI wieku dotarli na Madagaskar pierwsi Europejczycy, kupcy holenderscy, portugalscy, angielscy i francuscy.
- ▶ Pierwszy Europejczyk, portugalski żeglarz Diego Diaz, odkrył Madagaskar w 1500 roku. Blisko wyspy prowadził wówczas wielki szlak, którym płynęły statki indyjskich kompanii. Kraje europejskie - Anglia, Francja, Portugalia i Hiszpania, od początku próbowały podporządkować sobie wyspę. Jednak długo ich wpływy ograniczały się tylko do kilku angielskich i francuskich faktorii na wybrzeżach. Natomiast warunki wymiany handlowej były dyktowane przez miejscowych władców.

- ▶ Współczesna ludność Madagaskaru jest amalgamatem trzech głównych antropologicznych i kulturowych elementów: malajsko-polinezyjskich, negroidalnych i arabskich oraz częściowo europejskich. Wpływy z różnych kultur można odnaleźć w języku, trybie życia oraz w rzemiośle dzisiejszych mieszkańców wyspy:
 - ▶ język malgaski ma źródło w staromalajskim;
 - ▶ łódź z żaglem i wysięgnikiem zdolna do pokonywania oceanów, sztuka nawadniania czy uprawa ryżu mają swoje dokładne odpowiedniki na Malajach;
 - ▶ techniki pasterskie pochodzą od plemienia Bantu z Afryki;
 - ▶ wiele słów i obowiązujące przez kilka wieków pismo wnieśli arabscy kupcy i żeglarze;

Kobiety z maseczkami „wybielającymi” cerę - Malgaszki podkreślają swoją odrębność od Afrykańczyków;

- ▶ Dziś na Madagaskarze spotyka się 18 grup etnicznych:
 - Najliczniejszym plemieniem są Merinowie - 26% ludności kraju, którzy zamieszkują przede wszystkim Płaskowyż Centralny. To oni wywarli największy wpływ na historię wyspy i kształtowanie się tożsamości malgaskiej;
 - Największe terytorium, $\frac{1}{4}$ powierzchni wyspy, zajmują na zachodnim wybrzeżu Sakalava;
 - Licznymi grupami etnicznymi są także Bara, Betsileo, Betsimisaraka, Tsimihety i inne.
- ▶ Pomiędzy terytoriami plemion nie ma wyraźnych granic, lecz dyktują je tradycja, warunki klimatyczne i rzeźba terenu;

- ▶ W zależności od miejsca zamieszkania poszczególne grupy zajmują się uprawą roli, hodowlą bydła, lub rybołówstwem;
- ▶ Każda grupa posługuje się własnym dialektem:
 - jednak mimo pewnych różnic w słownictwie i wymowie, można stwierdzić, że język malgaski jest jednolity;
 - kultura poszczególnych grup etnicznych jest zbliżona do siebie;
 - plemiona różnią się między sobą obrzędami, rytuałami ale podstawowe idee i zasady życia społecznego są wspólne dla wszystkich grup.

► Najważniejszymi przesłankami, na których opiera się kultura malgaska są:

- poczucie wspólnoty i łączności między żywymi, przodkami i Bogiem, z całym kosmosem (*Ny Zanahary sy ny Razana* - Bóg i Przodkowie),
- dążenie do życia w harmonii z otaczającym światem, w pełnym zaufaniu i wzajemnej pomocy (*Ny fihavanana*)
- oraz kult życia jako najcenniejszej wartości (*Mamy ny aina* - słodkie jest życie).

- ▶ Liczne przysłowia wskazują, że Malgasze wierzą w jednego Boga Stwórcę, który stworzył człowieka i wszystko co go otacza, który jest dobrocią i wszechmocą, bez którego nic nie może się stać.

„Ludzie są ryżem posadzonym przez Boga, który bierze tych, których chce wziąć, i zostawia tych, których chce zostawić”.

- ▶ Bóg jest duchowy, nie ujawnia się nigdy pod postacią materialną. Każdy byt żywy od Niego otrzymuje duszę.
- ▶ Malgaska religia tradycyjna jest religią monoteistyczną, chociaż podczas różnych rytuałów wymienia się bóstwa męskie i żeńskie, boga Wchodu i boga Zachodu. Są to jednak tylko różne atrybuty Boga, które Malgasze personifikują.
- ▶ Bóg jest jeden i jest panem życia. Nie ma On jednak żadnego proroka, ani świątyni. Przemawia do ludzi przez Księżę Natury i wkracza w dzieje świata poprzez zjawiska natury

Malgaska rodzina

- ▶ Rodzina malgaska to rodzina patriarchalna, poszerzona. W skład rodziny obok rodziców i dzieci wchodzi także wujostwo i kuzyni;
- ▶ Największą wartością rodziny są dzieci, dlatego też podstawowym motywem zawarcia małżeństwa nie jest miłość między młodymi ludźmi, ale splodzenie kontynuatorów rodu.
 - ▶ dzieci przedłużają życie rodziców i tradycję przodków, pomagają w pracach na roli, zapewniają rodzicom przyszłość i godziwy pochówek po śmierci. Są oznaką błogostawieństwa Przodków i dopiero ich narodziny scalają dwie rodziny - męża i żony.
- ▶ Rodzina stanowi pewną zamkniętą całość - trzeba się w niej urodzić, aby zostać jej członkiem, aby zatem zapewnić jej kontynuację, konieczne są dzieci, inaczej rodzina umrze;

- ▶ To rodzina poszerzona jest odpowiedzialna za wprowadzenie nowych członków do społeczności oraz pełni rolę strażnika życia społecznego i moralnego. Jej obowiązkiem jest przekazywanie tradycji z pokolenia na pokolenie. Malgaskie przysłowie mówi:

„Udało mi się zrobić z drzewa bardzo dobrą łódź, ponieważ gleba, na której wyrosło drzewo, była bardzo urodzajna”.

W przysłowiu tym:

- drzewem są małe dzieci,
- urodzajną glebą rodzina poszerzona,
- natomiast łódź jest wynikiem udanego wychowania dziecka przez rodzinę.

IV. Historia Madagaskaru

- ▶ Na początku XIX wieku prawie cała wyspa została zjednoczona przez władcę Merina - Andrianampoinimerina - „władca serc Merina”, a następnie przez jego syna Radama I (1810-1828), który dzięki dobrze uzbrojonej i wyćwiczonej armii oraz bezwzględności w podporządkowywaniu sobie podbitych terenów został pierwszym władcą Madagaskaru.
 - ▶ Był on władcą absolutnym - położył on podwaliny pod nowoczesne państwo malgaskie - jako pierwszy skodyfikował prawo, spisał kodeks karny;
 - ▶ Był otwarty na wszelkie innowacje techniczne, unowocześnił armię, sprowadził na dwór królewski misjonarzy, którzy za akceptacją króla otworzyli pierwszą szkołę na wyspie oraz zaadoptowali litery łacińskie do pisowni języka malgaskiego i określili ortografię;
 - ▶ W 1823 r. przetłumaczono na język malgaski Biblię;
 - ▶ Po śmierci Radama I władzę w królestwie objęła jego żona Ranavalona I (1828-1861). Okres jej rządów to czas zamknięcia Madagaskaru na wpływy europejskie i reakcji antychrześcijańskiej. Królowa w 1835 roku wprowadziła zakaz kultu chrześcijańskiego - okres prześladowań.
- ▶ Aneksja Madagaskaru przez Francję 1895 r.;
 - ▶ 1905r. wprowadzenie reżimu kolonialnego do 1960 r.

Historia współczesna

- ▶ Dnia 26 czerwca 1960 r. uroczystie została proklamowana niepodległość Republiki Madagaskaru - I Republika Madagaskaru;
 - ▶ W 1971 r., wybuch niezadowolenia i bunt przeciwko stagnacji gospodarczej i politycznej kraju oraz dominacji obcokrajowców w sferze ekonomii i edukacji, najpierw wśród rolników, a następnie w stolicy wśród studentów i robotników;
- ▶ II Socjalistyczna Republika Madagaskaru (1975-1993);
 - ▶ Rewolucja szybko została wykorzystana przez armię, która w lutym 1975 r. pod przywództwem kapitana Didiera Ratsiraka dokonała przewrotu wojskowego i przejęła władzę. Dało to początek tak zwanej *malgaszyzacji* kraju (tzn. usuwanie pozostałych osadników francuskich oraz administracji kolonialnej) było to równoznaczne z wprowadzaniem reżimu socjalistycznego;
- ▶ Narastający od początku lat 80-tych kryzys gospodarczy wywołał niezadowolenie społeczne, jego punktem kulminacyjnym był w sierpniu 1991 r. tzw. „marsz wolności” pod pałacem prezydenckim, który został krwawo stłumiony przez władzę. Dwa miesiące później została rozwiązana Najwyższa Rada Rewolucji oraz parlament. W referendum w 1992 r. społeczeństwo opowiedziało się za odejściem od systemu socjalistycznego i zaaprobowano nową Konstytucję. Było to równoznaczne z narodzinami III Republiki Demokratycznej Madagaskaru (1992- 2014);
 - ▶ Wzrost makroekonomiczny w okresie III Republiki nie przekładał się na poprawę sytuacji mieszkańców kraju. Poziom życia przeciętnego gospodarstwa domowego zamiast wzrastać systematycznie obniżał się. Pogłębiała się pauperyzacja społeczeństwa. Według raportu Haleh Bridi, Dyrektora Krajowego Banku Światowego dla Madagaskaru „*nie tylko większość gospodarstw domowych zubożała do poziomu z 1980 roku, ale dodatkowo od 2001 roku o prawie 1/4 wzrosła liczba najuboższych*” (Urfer 2012, 24);
 - ▶ 2009 - 2014 kryzys na scenie politycznej - przywódca opozycji Andry Rajoelina 21 marca 2009 r. objął funkcję Przewodniczącego Odbudowy Kraju, tym samym mianując się tymczasowym prezydentem kraju. Jego urząd nie został uznany na arenie międzynarodowej;
- ▶ 2014 r. ostateczne oficjalne wybory prezydenckie i ogłoszenie IV Republiki Madagaskaru;
 - ▶ Kryzys na wyspie trwał nieprzerwanie przez pięć lat. Był to najdłuższy kryzys polityczny w dziejach niepodległego Madagaskaru i odbił się negatywnie na sytuacji społeczno-ekonomicznej kraju;

V. Współczesna sytuacja społeczno-gospodarcza Madagaskaru

Selon le dernier rapport de la Banque mondiale publié hier, Madagascar demeure l'un des pays les plus pauvres du monde (pour ne pas dire le plus pauvre) et les indicateurs du bien-être de sa population ne s'y sont guère améliorés au cours des dernières années. Cette conclusion fait suite à une analyse des données d'enquêtes successives auprès de plusieurs ménages, réalisées par l'Instat en 2001, 2005, 2010 et 2012.

Ce rapport intitulé « *Variations de fortune et persistance de la pauvreté à Madagascar : Récentes découvertes* » souligne qu'en dépit de sa biodiversité unique et de ses abondantes ressources minières, hydriques et en main-d'œuvre, Madagascar compte parmi les rares pays dont le PIB réel par habitant était inférieur, en 2010, à son niveau de 1960. « *Seuls la République démocratique du Congo (RDC) et le Libéria – deux pays qui ont subi des périodes de guerre civile – ont connu un plus fort déclin* ».

<http://www.newsmda.com/2017/03/22/rapport-de-la-banque-mondiale-madagascar-le-pays-le-plus-pauvre-du-monde/>

- ▶ Madagaskar znajduje się wśród nielicznych państw, których PKB per capita jest na tym samym poziomie co w latach 70-tych XX wieku;
- ▶ Ze wskaźnikiem HDI (Human Development Index - Wskaźnik Rozwoju Społecznego) na poziomie 0,512 kraj plasuje się na 158 pozycji wśród 188 państw i terytoriów. Tym samym zaliczany jest do najuboższych państw na świecie;

Według danych Banku Światowego w 2017 r.:

- 80% ludności utrzymuje się z rolnictwa;
- **76,2% populacji żyło w ubóstwie absolutnym, to znaczy poniżej 1,9\$ dziennie;**
- wskaźnik kapitału społecznego jest jednym z najniższych na świecie - jest to czwarty co do wielkości kraj na świecie z najwyższym wskaźnikiem przewlekłego niedożywienia wśród dzieci;
- szacuje się, że w 2012 r. około 1,4 miliona dzieci opuściło szkołę podstawową;
- warunki życia nadal są trudne dla większości populacji - dostęp do energii elektrycznej ma zaledwie 13% populacji, jest to jeden z najniższych wskaźników na świecie;
- ponadto kraj ten jest jednym z krajów najbardziej dotkniętych zjawiskami klimatycznymi w Afryce, ze średnią 3 cyklonów rocznie;

Stan zdrowia

- ▶ Jednym z parametrów, na podstawie którego obliczany jest wskaźnik HDI, jest przewidywana średnia długość życia ludzi w momencie narodzin. Na Madagaskarze na przestrzeni ostatnich dwudziestu lat średnia długość życia znacznie się wydłużyła - z 50,7 lat w 1990 r., do 63 lat w 2011 roku (2012 - 64 lat);

Wyżywienie:

55,8% populacji nie spożywa minimum zapotrzebowania na kalorie;
4 na 5 (84%) słabo się odżywia - spożywa przede wszystkim ryż i inne produkty mączne, zbożowe;

Niedożywienie jest dużym problemem społecznym i zdrowia publicznego na Madagaskarze - dotyka ono dużą część społeczeństwa. Jego konsekwencją jest słaba kondycja zdrowotna zwłaszcza dzieci i kobiet;
=> wiąże się to z zabezpieczeniem żywnościowym, dostępem do opieki zdrowotnej, poziomem życia rodziny, a także z dostępem do wody pitnej, czy do czystego środowiska;

Stan zdrowia dzieci

Na Madagaskarze żyje 22,3 mln ludności w tym:

- ▶ 4,46 mln (20%) stanowią dzieci poniżej 5 roku życia;
- ▶ 49% osoby poniżej 15 roku życia

Wysoka śmiertelność wśród dzieci:

- ▶ Śmiertelność niemowląt - 40,5 na 1000 żywych urodzeń;
- ▶ Śmiertelność dzieci poniżej piątego roku życia - 57,7 na 1000;
 - ▶ statystycznie jedno dziecko na 17 umiera przed ukończeniem piątego roku życia;

Dlaczego tak wysoka śmiertelność dzieci?

- ▶ Niedożywienie dzieci między 1 miesiącem życia a 5 rokiem życia:
 - ▶ 2012 - 47,3% (18,1%);
- ▶ % dzieci poniżej 5 roku życia poniżej normy wagowej:
 - ▶ 32%, w tym duża niedowaga 8,9%;
 - ▶ w 4 regionach kraju jest to nawet powyżej 40% (46-43%)
- ▶ **Brak szczepień:**
 - ▶ % dzieci między 12-23 miesiącem zaszczepionych obowiązkowymi szczepieniami - 51 %;
 - ▶ Dzieci nie zaszczepione żadną z obowiązkowych szczepionek - 18%;

Najgroźniejsze choroby wśród dzieci na Madagaskarze:

- ▶ Na świecie 70% dzieci (11 milionów) umiera z powodu 6 typów przyczyn - biegunki, malaria, infekcje okołoporodowe, zapalenie płuc, przedwczesne porody, niedotlenienie przy porodzie;
- ▶ Na Madagaskarze głównymi przyczynami zgonów dzieci są infekcje dróg oddechowych (najczęściej zapalenie płuc), malaria, biegunki (diarrhée);
- ▶ walka z tymi chorobami jest podstawą w redukcji śmiertelności dzieci do lat 5;

Dzieci z objawami malarii:

- ▶ Dzieci poniżej 5 roku życia - 14%, spośród nich:
 - ▶ otrzymało leki na malarię - 14%;
 - ▶ otrzymało leki w pierwszym dniu gorączki - 5%;
 - ▶ skorzystało z porady lekarskiej - 48%;
 - ▶ miało zrobiony test na malarię - 5%;

AIDS

- ▶ Pierwsze zanotowane zachorowania na AIDS w 1987;
- ▶ Madagaskar jest wśród państw o małym zagrożeniu epidemią AIDS;
- ▶ Liczba zachorowań wśród populacji w wieku 15-59 lat:
 - ▶ 1989 - 0,02%;
 - ▶ 2007 - 0,13%;
 - ▶ 2013 - 0,5%;

Edukacja

- ▶ Niski poziom edukacji wynika m.in. z ubóstwa mieszkańców;
- ▶ Ubóstwo - ludność żyjąca poniżej granicy ubóstwa
 - ▶ wyznaczonej przez państwo poniżej 1,09\$ dziennie - 71,5%;
 - ▶ żyjący poniżej 1,25\$ dziennie - 77,1%;
 - ▶ żyjący poniżej 2\$ dziennie - 91%;
- ▶ Poziom analfabetyzmu wśród ludności powyżej 15 roku życia - 35,5%
- ▶ Możliwość zdobycia wykształcenie już na co najmniej podstawowym poziomie jest szansą na wyrwanie się z ubóstwa:
 - ▶ Wśród osób, które nie posiadały żadnego wykształcenia odsetek osób żyjących poniżej 2\$ wynosił 86,2%, a poniżej 1,25\$ - 74,4%,
 - ▶ wśród osób z wykształceniem podstawowym odpowiednio 74,7% i 58,7%;
 - ▶ w przypadku osób z wykształceniem średnim było to odpowiednio 49,6% i 33%
 - ▶ wśród osób z wykształceniem wyższym odsetek osób żyjących poniżej 2\$ wynosił zaledwie 18,2%, a poniżej 1,25\$ dziennie - 10,3%;

Prawo do edukacji

- ▶ Konstytucja Republiki Madagaskaru z 2007 r. w artykule 24 gwarantuje powszechną, bezpłatną i dostępną edukację dla wszystkich;
 - nauczanie na poziomie podstawowym jest obowiązkowe;
 - obowiązek szkolny obejmuje dzieci w wieku 6-14 lat;
- ▶ Edukacja podstawowa dzieli się na dwa cykle:
 - nauczanie elementarne trwa 6 lat i kończy się uzyskaniem dyplomem Certificat d'études primaires et élémentaires (CEPE);
 - nauczanie na tym etapie odbywa się w języku malgaskim;
 - gimnazjum trwa 3 lata i kończy się uzyskaniem dyplomu ukończenia nauczania na poziomie podstawowym - Brevet d'études du premier cycle (BEPC);
 - nauczanie na tym etapie odbywa się w języku francuskim;
- ▶ W 2003 roku zgodnie z międzynarodowym programem UNESCO "Edukacja dla wszystkich" wprowadzono „Strategiczny plan reform i rozwoju sektora edukacyjnego”;
 - Edukacja została uznana jako priorytet w walce z ubóstwem i jako szansa na zrównoważony rozwój;

Jakość kształcenia

Według szacunkowych danych UNESCO z 2016 r.:

- ▶ 21 % uczniów powtarza nauczanie w danej klasie;
- ▶ tylko 35% uczniów rozpoczynających edukację szkolną w pierwszej klasie kończy pełne nauczanie na poziomie szkoły podstawowej;
 - ▶ Współczynnik brutto osiągnięcia ostatniej klasy szkoły podstawowej wynosił 67,58%, a na poziomie szkoły średniej wynosił zaledwie 38,31%, a skolaryzacji netto - 30,15%;
 - ▶ Znikomy odsetek młodzieży kontynuuje edukację na poziomie wyższym - w 2015 r. współczynnik skolaryzacji brutto na poziomie akademickim wynosił zaledwie 4,81%;
- ▶ Współczynnik **skolaryzacji netto** to stosunek (również wyrażony procentowo) liczby osób uczących się w nominalnym wieku kształcenia na danym poziomie do całej populacji osób będących w wieku nominalnie przypisanym temu poziomowi kształcenia;
- ▶ Współczynnik **skolaryzacji brutto** jest to wyrażony procentowo stosunek liczby wszystkich osób uczących się na danym poziomie do całej populacji osób będących w wieku nominalnie przypisanym temu poziomowi kształcenia (w przypadku szkolnictwa wyższego w Polsce 19-24 lata);

Dane statystyczne

% ukończenia szkoły	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
Chłopcy i Dziewczęta	41,4	47,7	61,0	60,1	64,9	71,8	78,8	76,5	74,3	71,9	70,0	69,5
Dziewczęta	41,3	47,8	60,1	59,2	63,8	70,9	78,2	76,1	74,3	72,3	70,7	70,4
Chłopcy	41,4	47,6	61,8	61,0	66,0	72,7	79,6	76,9	74,3	71,5	69,3	68,5
% Parytet płci	0,996	1,005	0,973	0,971	0,967	0,974	0,982	0,989	1,000	1,011	1,021	1,027

Jak wskazują międzynarodowe badania PASEC (Programme d'analyse des systèmes éducatifs de la COFEMEN) przeprowadzane w malgaskich szkołach od końca lat 90-tych XX w., uczniowie kończąc edukację na poziomie podstawowym nie posiadają wystarczających umiejętności w zakresie czytania i pisania zarówno w języku malgaskim jak i we francuskim (w którym prowadzona jest edukacja na poziomie gimnazjum);

- ▶ W 1998 r. z testów z języka francuskiego uczniowie uzyskali średnio 42,6% punktów, w 2005 r. 31,4%, natomiast w 2012 r. zaledwie 26,8%;
- ▶ W kolejnych badaniach w 2014 r. aż 83% uczniów według diagnozy zespołu badaczy PASEC nie nabyło wystarczających kompetencji w języku francuskim, które są konieczne, aby uczeń bez większych problemów mógł kontynuować edukację na poziomie gimnazjum;
 - ▶ aż 37,4% uczniów rozumie tylko izolowane słowa, czy zwroty w języku francuskim, natomiast nie potrafi pisać i czytać ze zrozumieniem nawet prostych tekstów w tym języku, a 6% nie wykazuje żadnych umiejętności, które były sprawdzane w testach;

- ▶ Niestety niskie osiągnięcia malgaskich uczniów nie ograniczają się tylko do języka francuskiego. Kompetencje w zakresie języka malgaskiego i matematyki są również niezadawalające, a co gorsze, podobnie jak w przypadku języka francuskiego na przestrzeni ostatnich lat zamiast poprawiać się, są coraz niższe.
- ▶ W badaniach w 1998 r. z matematyki uczniowie osiągnęli średnio 59% punktów, w 2005 r. - 51,3%, a w 2012r. zaledwie 40% punktów. W testach z 2014 r. zaledwie 20,7% uczniów wykazało się wystarczającymi kompetencjami, aby móc bez trudności kontynuować edukację matematyczną na poziomie gimnazjum.
- ▶ Uczniowie osiągają również niskie wyniki w testach z rodzimego języka malgaskiego. W 2005 r. średnio uzyskali jeszcze mniej punktów niż z matematyki (50%), a w 2012 r. - 43,5%. Warto w tym miejscu przypomnieć, że matematyka od piątej klasy szkoły podstawowej jest wykładana w języku francuskim.

- ▶ Niska jakość kształcenia, obok powszechnego ubóstwa, jest jednym z czynników, który zniechęca malgaskich rodziców do posyłania dzieci do szkół;
- ▶ Według danych uzyskanych w Narodowej Ankiecie monitorującej realizację Milenijnych Celów Rozwoju (2012-2013) odsetek dzieci uczęszczających do malgaskich szkół podstawowych w ostatnich latach zamiast wzrastać drastycznie spada;
 - ▶ w 2004 r. do szkół uczęszczało 93,3% dzieci,
 - ▶ w 2006 r. - 96,2%,
 - ▶ w 2010 r. już tylko 73,4%,
 - ▶ a w 2012 r. - 69,4%;
 - ▶ w miastach odsetek uczących się dzieci wynosił 85,5%, a na wsiach 66%;
 - ▶ Natomiast 18% dzieci w wieku 6-14 lat nigdy nie podjęło edukacji szkolnej;

Przyczyny opuszczania/nieuczęszczania do szkoły:

- ubóstwo gospodarstw domowych - opłaty związane z edukacją dzieci
 - Opłaty są wymagane również w szkołach państwowych - dopłata do pensji nauczycieli;
- negatywny odbiór szkół przez uczniów i rodziców - m.in jakość nauczania;
 - Zła infrastruktura, brak podręczników, niski poziom wykształcenia nauczycieli;
- fenomen zamkniętych szkół;
 - Często szkoły państwowe są zamknięte w trakcie roku szkolnego;
- oddalenie szkół - brak komunikacji;
 - Brak dróg, transportu publicznego;
- powtarzanie klas przez uczniów;
- małżeństwa i przedwczesne ciążę młodych dziewcząt;
- praca dzieci - dodatek do niskich dochodów rodziny;

Praca wśród dzieci;

Aktywność dzieci w wieku 5-17 lat	Miasto		Wieś		Razem	
	liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
Tylko pracują (a)	166 589	10,2	879 891	17,5	1 046 480	15,7
Tylko uczą się (b)	1 044 392	63,9	2 496 279	49,6	3 540 671	53,1
Pracują i uczą się (c)	140 373	8,6	686 282	13,6	826 655	12,4
Wszystkie pracujące dzieci *	306 962	18,8	1 566 173	31,1	1 873 135	28,1
Wszystkie uczące się dzieci **	1 184 765	72,4	3 182 561	63,2	4 367 326	65,5
nieaktywni	284 257	17,4	970 873	19,3	1 255 130	18,8

* wszystkie pracujące dzieci = a + c

** wszystkie uczące się dzieci = b + c

Praca szkodliwa i niebezpieczna wśród dzieci;

Malgaskie prawo pracy:

- Minimalny wiek podjęcia pracy - 15 lat;
- Minimalny wiek podjęcia pracy szkodliwej dla zdrowia - 18 lat;

Praca szkodliwa i niebezpieczna wykonywana przez dzieci:

- ▶ 82% (1 534 000) dzieci w wieku 5-17lat, spośród tych które pracują mają prace szkodliwą;
- ▶ 23% (438 000) dzieci pracujących wykonuje prace niebezpieczne w kamieniołomach i w kopalniach;
 - wykonuje ją 28% dzieci w wieku 5-17 lat, które wykonuje prace szkodliwe (438 000);
 - 7% wszystkich dzieci w wieku 5-17 lat;
- ▶ Na najgorsze formy pracy narażone są dzieci w wieku 14-15 lat:
 - Brak już obowiązku edukacji;
 - Nie mogą jeszcze oficjalnie podjąć pracy;

Klęski żywiołowe

- ▶ Madagaskar regularnie w sezonie deszczowym nawiedzany jest przez cyklony, które pustoszą uprawy, zbiory, domy, często pozbawiając mieszkańców całego ich dorobku;
 - ▶ Np. w marcu 2017 r. cyklon Enawo zabił co najmniej 78 osób; zniszczeniu uległo wówczas 30% zbiorów wanilii, której Madagaskar jest największym producentem na świecie;
 - ▶ W styczniu 2018 na skutek cyklonu Ava ucierpiało ponad 160 tys. mieszkańców wyspy, bez dachu nad głową zostało ponad 136 tysięcy osób. Ewakuowało się łącznie ponad 24 tysiące ludzi;
 - ▶ W latach 2008-2018 Madagaskar nawiedziło 45 cyklonów i burz tropikalnych;

Szarańcza

Prezentacja przygotowana przez Kingę Lendzion na podst.:

- ▶ Kinga Lendzion, *Spoteczno-religijna rola kapłana misjonarza na Madagaskarze*, Warszawa: Wydawnictwo Missio-Polonia 2012;
- ▶ Kinga Lendzion, *Dwa języki - dwa światy. Język francuski i malgaski w edukacji szkolnej na Madagaskarze*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa 2019;

Zdjęcia:

Ks. Marian Sajdak